

SEKRETARIAT GENERALNY RADY UNII EUROPEJSKIEJ

~INFORMACJE OGÓLNE~

Wysoki przedstawiciel do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa / Europejska Służba Działań Zewnętrznych

Listopad 2009 r.

Wysoki przedstawiciel UE do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa

Na nieformalnym posiedzeniu w Brukseli 19 listopada, przed wejściem w życie traktatu z Lizbony 1 grudnia, szefowie państw lub rządów UE uzgodnili mianowanie Catherine ASHTON wysokim przedstawicielem Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa.

Jaki jest zakres obowiązków wysokiego przedstawiciela?

Wysoki przedstawiciel wykonuje w sprawach zagranicznych funkcje, które dotychczas były pełnione przez zmieniającą się co sześć miesięcy prezydencję, wysokiego przedstawiciela ds. WPZiB oraz komisarza ds. zagranicznych. Zgodnie z art. 18 i 27 Traktatu o Unii Europejskiej, wysoki przedstawiciel:

- prowadzi wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa Unii;
- przyczynia się, poprzez swoje propozycje, do opracowania tej polityki i realizuje ją działając z upoważnienia Rady, jak również dopilnowuje realizacji decyzji przyjętych w tej dziedzinie;
- przewodniczy Radzie do Spraw Zagranicznych;
- jest jednym z wiceprzewodniczących Komisji; czuwa nad spójnością działań zewnętrznych Unii. Odpowiada w ramach Komisji za jej obowiązki w dziedzinie stosunków zewnętrznych i koordynację innych aspektów działań zewnętrznych Unii.
- reprezentuje Unię w zakresie spraw odnoszących się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, prowadzi w imieniu Unii dialog polityczny ze stronami trzecimi oraz wyraża stanowisko Unii w organizacjach międzynarodowych i na konferencjach międzynarodowych.
- kieruje Europejską Służbą Działań Zewnętrznych i delegaturami Unii w państwach trzecich i przy organizacjach międzynarodowych.

P R E S S

W jaki sposób zostanie mianowany wysoki przedstawiciel?

Rada Europejska, stanowiąc większością kwalifikowaną, za zgodą przewodniczącego Komisji mianuje wysokiego przedstawiciela.

Podlega on, wraz z przewodniczącym Komisji i pozostałymi członkami Komisji, zatwierdzeniu w drodze głosowania przez Parlament Europejski.

Ustalenia pomocnicze

W wykonywaniu swojego mandatu wysoki przedstawiciel jest wspomagany przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (zob. poniżej). Korzysta ze wsparcia odpowiednio służb Rady i Komisji.

Przed traktatem z Lizbony

Poprzedni urząd wysokiego przedstawiciela do spraw wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa został wprowadzony w 1999 roku (traktatem z Amsterdamu). Od tego czasu wysokim przedstawicielem UE ds. WPZiB był Javier Solana. Wspomaga Radę w sprawach polityki zagranicznej, dokonując wkładu w formułowanie, przygotowywanie i wdrażanie decyzji politycznych. Działa w imieniu Rady, prowadząc dialog polityczny ze stronami trzecimi. Zmieniająca się co sześć miesięcy prezydencja odpowiada za przewodniczenie Radzie ds. Stosunków Zewnętrznych reprezentującej Unię w kwestiach WPZiB, realizując podjęte decyzje i wyrażając stanowisko UE na forum międzynarodowym.

Europejska Służba Działań Zewnętrznych

Podstawą prawną decyzji Rady w sprawie organizacji i funkcjonowania służby jest art. 27 ust. 3 TUE.

„W wykonywaniu swojego mandatu, wysoki przedstawiciel jest wspomagany przez Europejską Służbę Działań Zewnętrznych. Służba ta współpracuje ze służbami dyplomatycznymi państw członkowskich i składa się z urzędników właściwych służb Sekretariatu Generalnego Rady i Komisji, jak również z personelu delegowanego przez krajowe służby dyplomatyczne. Organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych określa decyzja Rady. Rada stanowi na wniosek wysokiego przedstawiciela po konsultacji z Parlamentem Europejskim i po uzyskaniu zgody Komisji”.

W dniu 30 października 2009 r. Rada Europejska uzgodniła wytyczne dla Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (dok. [14930/09](#)). Zwrócono się do przyszłej WP o przedstawienie wniosku w sprawie organizacji i funkcjonowania służby w najszybszym możliwym terminie po wejściu w życie traktatu z Lizbony, z myślą o jego przyjęciu przez Radę nie później niż pod koniec kwietnia 2010 roku.

Czym jest Europejska Służba Działań Zewnętrznych?

Zgodnie z wytycznymi przyjętymi przez Radę Europejską w październiku 2009 roku Europejska Służba Działań Zewnętrznych będzie jednolitą służbą pod kierownictwem wysokiego przedstawiciela. Służba będzie miała status organizacyjny odzwierciedlający i wspierający szczególną rolę i funkcje wysokiego przedstawiciela w systemie UE.

Czym będzie się zajmować?

Europejska Służba Działań Zewnętrznych będzie pomagać wysokiemu przedstawicielowi w zapewnianiu spójności i koordynacji działań zewnętrznych Unii, jak również przygotowywać wnioski dotyczące polityki i wykonywać je po ich zatwierdzeniu przez Radę. Będzie również wspierać przewodniczącego Rady Europejskiej, jak również przewodniczącego i członków Komisji w ich odpowiednich funkcjach w dziedzinie stosunków zewnętrznych oraz zapewni ścisłą współpracę z państwami członkowskimi. Służba powinna składać się z poszczególnych działów geograficznych (obejmujących wszystkie regiony i kraje) oraz tematycznych, które będą nadal realizowały – pod kierownictwem wysokiego przedstawiciela – zadania obecnie wykonywane przez odpowiednie działy Komisji i Sekretariatu Rady. Handel i polityka rozwojowa zdefiniowane w Traktacie powinny pozostać w gestii właściwych komisarzy z Komisji.

Kto będzie tam pracował?

Personel Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych zostanie mianowany przez wysokiego przedstawiciela i będzie wywodził się z trzech źródeł: odpowiednich działów Sekretariatu Generalnego Rady, Komisji, a także z krajowych służb dyplomatycznych państw członkowskich. Rekrutacja będzie oparta na kryteriach merytorycznych, aby zapewnić usługi personelu o jak najwyższym stopniu umiejętności, skuteczności i uczciwości; jednocześnie należy zadbać o odpowiednią równowagę geograficzną.

Struktury zarządzania kryzysowego

Aby umożliwić wysokiemu przedstawicielowi prowadzenie europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (EPBiO), struktury zarządzania kryzysowego UE powinny być częścią służby, z pełnym uwzględnieniem ich cech charakterystycznych. Struktury te stworzą jednostkę, która będzie bezpośrednio podlegać wysokiemu przedstawicielowi i pozostanie w pod jego kierownictwem.

Jaki będzie jej status prawny?

Europejska Służba Działań Zewnętrznych powinna być służbą *sui generis* odrębną od Komisji i Sekretariatu Rady. Powinna mieć autonomię w zakresie budżetu administracyjnego i zarządzania personelem. Służba będzie miała własną sekcję w budżecie UE, wobec której będą miały zastosowanie zwykłe zasady budżetowe i kontrolne. Wysoki przedstawiciel będzie proponował i realizował budżet służby.

W jaki sposób będzie ona finansowana?

Przy tworzeniu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych należy kierować się zasadą racjonalności kosztów i dążyć do neutralności budżetowej. Prawdopodobnie konieczne będzie zapewnienie ograniczonej liczby dodatkowych stanowisk dla pracowników z państw członkowskich zatrudnionych na czas określony, co należy sfinansować w ramach obecnej perspektywy finansowej.

Delegatury UE

Delegatury Komisji staną się delegaturami Unii podlegającymi wysokiemu przedstawicielowi, stając się jednocześnie częścią struktury Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych. W delegaturach będzie zatrudniony zarówno zwykły personel służby (w tym szefowie delegatur), jak też personel z odpowiednich służb Komisji. Wszyscy członkowie personelu powinni pracować pod zwierzchnictwem szefa delegatury. Delegatury UE będą ściśle współpracować ze służbami dyplomatycznymi państw członkowskich. Powinny one pełnić wspierającą rolę w zakresie dyplomatycznej i konsularnej ochrony obywateli Unii w państwach trzecich.